

Arbeidsliv

Tannlegers oppmerksomhetsplikt og opplysningsplikt til barnevernet etter helsepersonelloven § 33

✍ SILJE STOKHOLM NICOLAYSEN, JURIDISK RÅDGIVER I NTF

Barnevernets rolle er å sikre at barn som lever under skadelige forhold får nødvendig hjelp. Det er viktig at helsepersonell ivaretar taushetsplikten, men opplysningsplikten til barnevernet kan likevel gå foran, fordi opplysningene kan være nødvendige for å hjelpe utsatte barn.

Helsepersonell har både oppmerksomhets- og opplysningsplikt etter helsepersonelloven, som nærmere beskrevet nedenfor. Artikkelen beskriver også kort hva som gjelder når helsepersonell pålegges å utlevere pasientopplysninger til barnevernstjenesten.

Oppmerksomhetsplikt

Det følger av helsepersonelloven § 33 første ledd at «den som yter helsehjelp, skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenesten.»

Bestemmelsen regulerer helsepersonells oppmerksomhetsplikt. Plikten gjelder naturligvis der barn er pasienter, men også der foreldre er det.

Opplysningsplikt

I andre ledd reguleres helsepersonells opplysningsplikt til barnevernet for tilfeller der hovedregelen om taushetsplikt skal settes til side.

Opplysningsplikten trer for det første inn når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller annen alvorlig omsorgssvikt. For det andre der det er grunn til å tro at et barn har en livstruende eller annen alvorlig sykdom eller skade, og ikke kommer til undersøkelse eller behandling, eller at et barn med nedsatt funksjonsevne eller et spesielt hjelpetrengende

barn ikke får dekket sitt særlige behov for behandling eller opplæring.

Videre trer opplysningsplikten inn der et barn viser alvorlige atferdsvansker i form av alvorlig eller gjentatt kriminalitet, misbruk av rusmidler eller en annen form for utpreget normløs atferd, og til sist når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli utnyttet til menneskehandel.

Kravet «grunn til å tro» betyr ikke at man må vite sikkert at forholdene må være så alvorlige som beskrevet, men man må ha mer enn en vag og udefinerbar mistanke. Det er barnevernstjenesten som skal gjennomføre nødvendige undersøkelser, en skal ikke gjøre dette på egenhånd for å bekrefte eller avkrefte sin egen mistanke

Opplysningsplikten er en plikt det enkelte helsepersonell har, derfor kan ikke vurderingen overlates til noen andre. Det at flere kan vite om det, fritar ikke den enkelte fra opplysningsplikten. Å unnlate å melde fra til barnevernet kan utløse reaksjoner fra Statens helsetilsyn. Skulle det vise seg at det ikke var grunn til bekymring, er ikke taushetsplikten brutt dersom helsepersonellet har vurdert vilkårene for meldeplikt til å være oppfylt.

Melding til barnevernstjenesten bør være så konkret som mulig med tanke på hva bekymringen består av. Anonymitet bør unngås, da det kan være behov for utfyllende opplysninger når saken skal undersøkes. At det er gitt opplysninger til barnevernstjenesten, samt hvilke opplysninger, må nedtegnes i pasientjournalen.

Er du i tvil om situasjonen er så alvorlig at meldeplikten inntreffer, kan du legge fram saken anonymt og diskutere den med barnevernstjenesten eller andre fagpersoner uten hinder av taushetsplikten, jf. helsepersonelloven § 23 nr. 3. om anonymiserte opplysninger.

Opplysningsplikt etter pålegg

I tredje ledd reguleres opplysningsplikten ved pålegg fra barneverntjenesten eller andre barnevernmyndigheter. Ved innhenting av opplysninger er det det organet i barnevernet som gir pålegget som vurderer om vilkårene etter barnevernloven § 6-4 for å gi pålegg om at helsepersonell skal gi taushetsbelagte opplysninger er oppfylt, og som definerer hvilke opplysninger det er nødvendig og relevant å innhente. Det kan ikke kreves utlevert en fullstendig pasientjournal, fordi den som

gir pålegget ikke på forhånd kan vurdere om alle opplysninger i journalen er av betydning for saken. Både den som pålegger og den som blir pålagt å gi opplysninger har et ansvar for å unngå at taushetsbelagt informasjon blir videreformidlet i et større omfang enn nødvendig.

Adgangen til å gi pålegg er begrenset til opplysninger den som skal gi opplysninger sitter inne med. Helsepersonellet som pålegges å gi opplysninger kan derfor ikke pålegges å innhente nye opplysninger på vegne av barnevernet.

PERSONELL

Kontakt
Anne Cecilie Mellem
på 91772903 eller
anne.cecilie@a-personell.no
www.a-personell.no

Kjære tannlege

Er din **tannhelsesekretær** syk eller er du på jakt etter en nyansatt?

Med mange års erfaring fra tannlegekontor og nå 14 års erfaring fra bemanningsbransjen hjelper jeg deg gjerne med å finne gode kandidater.

Jeg har mange flinke kandidater og fyller stadig opp med nye. I dag er de fleste av mine kunder lokalisert i det sentrale Østlandsområdet, men jeg tar gjerne oppdrag i hele Sør-Norge.

Behov for **tannpleier**? Ring – kanskje jeg kan hjelpe deg med det og!